

Staatssteun: Commissie geeft groen licht voor Nederlandse garantieregeling om kredietverzekeringsmarkt voor de handel te stabiliseren tijdens de uitbraak van het coronavirus

Brussel, 25 mei 2020

De Europese Commissie heeft op grond van de EU-staatssteunregels een Nederlandse garantieregeling goedgekeurd om de kredietverzekeringsmarkt voor de handel te ondersteunen tijdens de uitbraak van het coronavirus.

Uitvoerend vicevoorzitter Margrethe **Vestager**, belast met het mededingingsbeleid: *"De Nederlandse garantieregeling zal ervoor helpen zorgen dat kredietverzekering voor alle bedrijven beschikbaar blijft om hun commerciële uitwisselingen veilig te stellen. Dit zal hun liquiditeitsbehoeften beschermen en hen helpen hun activiteiten in deze moeilijke tijden voort te zetten. We blijven nauw samenwerken met de lidstaten om ervoor te zorgen dat nationale steunmaatregelen op gecoördineerde en doeltreffende manier en in overeenstemming met de EU-regels kunnen worden uitgevoerd."*

De Nederlandse steunmaatregelen

Nederland heeft bij de Commissie een Staatsgarantieregeling aangemeld om de verzekering van handel tussen bedrijven die door de uitbraak van het coronavirus getroffen zijn, te ondersteunen.

Kredietverzekering beschermt bedrijven die goederen en diensten leveren tegen het risico dat hun klanten niet betalen. Gelet op de economische impact van de uitbraak van het coronavirus is het risico dat verzekeraars niet bereid zijn een kredietverzekering af te sluiten, groter geworden. De Nederlandse regeling zorgt ervoor dat kredietverzekering voor alle bedrijven beschikbaar blijft. Kopers van goederen of diensten hoeven daardoor niet vooraf te betalen, waardoor hun onmiddellijke liquiditeitsbehoeften afnemen.

De Commissie heeft de maatregel getoetst aan de EU-staatssteunregels, en met name aan [artikel 107, lid 3, onder b\)](#), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Op grond van die bepaling kan de Commissie toestemming geven voor staatssteunmaatregelen die lidstaten toepassen om een ernstige verstoring in hun economie op te heffen.

De Commissie is tot de bevinding gekomen dat de door Nederland aangemelde regeling verenigbaar is met de beginselen van het EU-Verdrag en een ernstige verstoring van de Nederlandse economie tegengaat. De regeling houdt het volgende in: i) de kredietverzekeraars hebben aan Nederland toegezegd dat zij hun huidige niveau van bescherming zullen handhaven ondanks de economische moeilijkheden waarmee bedrijven te kampen hebben als gevolg van de uitbraak van het coronavirus; ii) de garantie is beperkt tot het dekken van handelskrediet dat tot eind dit jaar ontstaat; iii) de regeling staat open voor alle kredietverzekeraars in Nederland; iv) het garantiemechanisme waarborgt risicodeling tussen de verzekeraars en de Staat, tot een bedrag van 1 miljard EUR, en voorziet in een extra vangnet dat zo nodig maximaal 12 miljard EUR in totaal kan dekken, en v) de garantiepremie is een toereikende vergoeding voor de Nederlandse Staat.

De Commissie concludeerde dat de maatregel zal helpen om de economische impact van het coronavirus in Nederland te beheersen. De maatregel is noodzakelijk, passend en evenredig om een ernstige verstoring in de economie van een lidstaat op te heffen, in overeenstemming met artikel 107, lid 3, onder b), VWEU en de algemene beginselen die zijn vastgesteld in het op 19 maart 2020 door de Commissie goedgekeurde [tijdelijke steunkader](#), dat op [3 april 2020](#) en [8 mei 2020](#) gewijzigd is.

Op basis hiervan heeft de Commissie, op grond van de EU-staatssteunregels, toestemming gegeven voor de maatregelen.

Achtergrond

Wanneer zich een bijzonder ernstige economische situatie voordoet – zoals momenteel in alle lidstaten en het Verenigd Koninkrijk het geval is als gevolg van de uitbraak van het coronavirus – bieden de EU-staatssteunregels de lidstaten de mogelijkheid steun te verlenen om een ernstige verstoring in hun economie op te heffen. Deze mogelijkheid is vastgelegd in artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

De Commissie heeft op 19 maart 2020 een [tijdelijk steunkader](#) aangenomen waarmee de lidstaten de

ruimte krijgen om maximaal gebruik te maken van de flexibiliteit die de staatssteunregels bieden om de economie te stutten bij deze uitbraak van het coronavirus. Het tijdelijke steunkader, [als gewijzigd op 3 april 2020](#) en [8 mei 2020](#), voorziet in de volgende vormen van steun die de lidstaten kunnen toekennen:

- i) **Directe subsidies, kapitaalinjecties, selectieve belastingvoordelen en voorschotten** tot maximaal 100 000 EUR per onderneming in de primaire landbouwsector, 120 000 EUR per onderneming in de visserij- en aquacultuursector en 800 000 EUR voor ondernemingen in alle overige sectoren. Dit moet hun dringende liquiditeitsbehoeften helpen te dekken. De lidstaten kunnen ook — tot een nominaal bedrag van 800 000 EUR per onderneming — renteloze leningen of garanties verstrekken om 100% van het kredietrisico van de lening te dekken. In de landbouwsector ligt deze bovengrens bij 100 000 EUR en in de visserij- en aquacultuursector bij 120 000 EUR.
- ii) **Staatsgaranties voor leningen aangegaan door ondernemingen** die ervoor moeten zorgen dat banken krediet blijven verstrekken aan cliënten die dat nodig hebben. Deze staatsgaranties kunnen tot 90% van het risico dekken van leningen om ondernemingen te helpen dringende werkkapitaal- en investeringsbehoeften te dekken.
- iii) **Overheidsleningen met rentesubsidie voor ondernemingen (senior schuld en achtergestelde schuld)** waarmee ondernemingen tegen een voordelig rentetarief kunnen lenen. Deze leningen kunnen ondernemingen helpen om dringende werkkapitaal- en investeringsbehoeften te dekken.
- iv) **Banken die staatssteun doorgeven aan de reële economie** krijgen de verzekering dat die steun als directe steun voor de cliënten van de bank wordt beschouwd — en niet voor de bank zelf. Ook wordt houvast geboden over de vraag hoe ervoor te zorgen dat de verstoring van de concurrentie tussen banken tot een minimum beperkt blijft.
- v) **Kortlopende publieke exportkredietverzekering voor alle landen**, zonder dat de betrokken lidstaat hoeft aan te tonen dat het land in kwestie tijdelijk “onverhandelbaar” is.
- vi) **Steun voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) in verband met het coronavirus**, in de vorm van directe subsidies, terugbetaalbare voorschotten of belastingvoordelen, om de huidige gezondheidscrisis te bestrijden. Een opslag kan worden toegestaan voor grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten tussen lidstaten.
- vii) **Steun voor het bouwen en opschalen van testfaciliteiten** voor het ontwikkelen en testen van producten (zoals vaccins, beademingsapparaten en beschermende kleding) die kunnen worden ingezet in de strijd tegen de uitbraak van het coronavirus. Dit geldt voor alle fasen tot de eerste industriële toepassing. De steun kan worden verleend in de vorm van directe subsidies, belastingvoordelen, terugbetaalbare voorschotten en volledige garanties tegen verliezen. Ondernemingen kunnen een opslag krijgen wanneer hun investering wordt gesteund door meer dan één lidstaat en wanneer de investering is voltooid binnen twee maanden nadat de steun is toegekend.
- viii) **Steun voor de productie van producten om de uitbraak van het coronavirus te bestrijden** in de vorm van directe subsidies, belastingvoordelen, terugbetaalbare voorschotten en volledige garanties tegen verliezen. Ondernemingen kunnen een opslag krijgen wanneer hun investering wordt gesteund door meer dan één lidstaat en wanneer de investering is voltooid binnen twee maanden nadat de steun is toegekend.
- ix) **Gerichte steun in de vorm van belastinguitstel en/of opschorting van socialezekerheidsbijdragen** voor de bedrijfstakken, regio's of voor de soorten ondernemingen die het hardst door de uitbraak worden getroffen.
- x) **Gerichte steun in de vorm van loonsubsidies voor werknemers** voor de ondernemingen in de bedrijfstakken of regio's die het meeste te lijden hebben van de uitbraak van het coronavirus, en die anders personeel zouden moeten ontslaan.
- xi) **Gerichte herkapitalisatiesteun** voor niet-financiële ondernemingen, als er geen andere geschikte oplossing voorhanden is. Er is voorzien in waarborgen om buitensporige verstoringen van de concurrentie in de eengemaakte markt te vermijden: voorwaarden qua noodzaak, geschiktheid en omvang van de maatregel; voorwaarden inzake de toelating van de Staat in het kapitaal van ondernemingen en de vergoeding; voorwaarden inzake de exit van de Staat uit het kapitaal van de betrokken ondernemingen; voorwaarden inzake governance, waaronder een verbod op dividenduitkeringen en plafonds voor de lonen van het senior management; verbod op kruissubsidiëring en verwerving en aanvullende maatregelen om verstoringen van de concurrentie te beperken; verplichtingen op het gebied van transparantie en rapportage.

Het tijdelijke steunkader biedt de lidstaten de mogelijkheid om alle steunmaatregelen onderling te combineren. Deze mogelijkheid geldt echter niet voor leningen en garanties voor dezelfde lening of voor een overschrijding van de drempels van het tijdelijke steunkader. De lidstaten kunnen ook alle

steunmaatregelen die zij op grond van het tijdelijke steunkader toekennen, combineren met de bestaande mogelijkheden om een onderneming zgn. de-minimissteun toe te kennen. De maxima zijn hier: 25 000 EUR over drie belastingjaren voor ondernemingen uit de primaire landbouwsector, 30 000 EUR over drie belastingjaren voor ondernemingen in de visserij- en aquacultuursector en 200 000 EUR over drie belastingjaren voor ondernemingen in alle overige sectoren. Tegelijkertijd moeten de lidstaten zich ertoe verbinden ongeoorloofde cumulatie van steunmaatregelen voor dezelfde ondernemingen te vermijden, zodat de steun beperkt blijft tot het dekken van hun werkelijke behoeften.

Voorts biedt het tijdelijke steunkader een aanvulling op de vele andere mogelijkheden die de lidstaten nu reeds hebben om, met inachtneming van de EU-staatssteunregels, de sociaal-economische gevolgen van de uitbraak van het coronavirus te verlichten. Op 13 maart 2020 heeft de Commissie een [mededeling over een gecoördineerde economische respons op de uitbraak van COVID-19](#) aangenomen, waarin deze mogelijkheden worden uiteengezet.

Lidstaten kunnen bijvoorbeeld algemeen geldende wijzigingen doorvoeren ten gunste van bedrijven (bijv. betalingsuitstel voor belastingen of subsidiëring van werktijdverkorting in alle sectoren); die wijzigingen vallen niet onder de staatssteunregels. Ook kunnen zij bedrijven voor geleden schade compenseren wanneer die schade het gevolg is van en rechtstreeks veroorzaakt is door de uitbraak van het coronavirus.

Het tijdelijke steunkader zal van kracht blijven tot eind december 2020. Aangezien solventieproblemen zich in de loop van de crisis pas in een later stadium kunnen voordoen, heeft de Commissie deze termijn alleen voor herkapitalisatiemaatregelen verlengd tot eind juni 2021. Om de nodige rechtszekerheid te garanderen, zal de Commissie vóór die datums nagaan of het tijdelijke steunkader moet worden verlengd.

De niet-vertrouwelijke versie van dit besluit komt, zodra eventuele vertrouwelijkheidskwesties zijn opgelost, onder zaaknummer [SA.57095](#) beschikbaar in het staatssteunregister op de website van [DG Concurrentie](#) van de Commissie. Een overzicht van de recentste staatssteunbesluiten die op internet en in het EU-Publicatieblad zijn gepubliceerd, is te vinden in de elektronische nieuwsbrief [State Aid Weekly e-News](#).

Meer informatie over het tijdelijke steunkader en over andere maatregelen die de Commissie heeft genomen om de economische impact van de coronapandemie op te vangen, is [hier](#) te vinden.

IP/20/937

Contactpersoon voor de pers:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

[Giulia ASTUTI](#) (+32 2 295 53 44)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)